

Södermanlands län

oktober 2009

Inledning

Årets Företagarkommun är ett gemensamt projekt mellan Företagarna och UC. Syftet är att uppmärksamma de kommuner där företagandet utvecklats bäst under det gångna året.

All tillväxt skapas lokalt. Det är de enskilda entreprenörerna initiativkraft som tillsammans med de anställdas arbete lägger grunden för vårt gemensamma välbefinnande. Framgångsrika företag och företagare är en förutsättning för lokal utveckling.

Det genomförs ett antal olika rankingar av kommuners näringsliv. Fokus i dessa undersökningar ligger ofta på vad politiken åstadkommer för företagen. I Årets Företagarkommun vänds det resonemanget. Vi försöker istället belysa vad företagen åstadkommer för kommunen och dess invånare i form av tillväxt. Under ett enskilt år betyder företagens prestationer och konjunkturutvecklingen mer för den lokala tillväxten än regelverk och skatter.

Eftersom Årets Företagarkommun mäter tillväxten under ett enskilt år kan stora omplaceringar ske från ett år till ett annat. Detta förhållande är inte konstigt då det är den långsiktiga tillväxten som är mest beroende av ett allmänt gott företagsklimat. Det är inte sannolikt att de långsiktiga tillväxtförutsättningarna ändrar sig radikalt från ett år till ett annat.

På kort sikt är det istället företagen själva som är den viktigaste tillväxtfaktorn. Årets Företagarkommun säger alltså inte var företagsklimatet är bäst. Inte heller säger undersökningen något om var företagen tjänar mest pengar eller har högst omsättning. Den visar istället var företagandet utvecklats bäst under det gångna året, vilket i många fall kan vara från låga nivåer. Men tillväxt är utveckling och vi vill genom denna undersökning belysa de kommuner vars företag vuxit snabbast.

Sammanfattning i korthet

Årets Företagarkommun...	Årets Företagarkommun är inte...
... är baserad på UC-data för aktiebolag som lämnat bokslut två år i rad.	... en urvalsundersökning.
... mäter förbättringar och försämringar jämfört med tidigare år. (D.v.s. tillväxt från år till år)	... en undersökning av företagsklimat eller av var företagen är störst eller mest lönsamma.
... är en utmärkelse till företagen i den kommun som uppvisar störst förbättring.	... en utmärkelse till kommunalpolitiker.

Så är Årets Företagarkommun uppbyggd

Årets Företagarkommun byggs på sex variabler. Fyra av dessa är relaterade till företagets omsättning och resultat. De övriga två avser antalet aktiebolag och deras kreditvärdighet. Årstillväxten av dessa variabler rankas därefter från högst till lägst. Dessa rankingpoäng summeras sedan i ett ovägt index. Ju lägre sammanlagda poäng desto högre placering får kommunen. Variablerna som hämtas från företagets bokslut har vi använt 2008 års bokslut och jämfört med år 2007.

Omsättning. Denna uppgift hämtas från företagets bokslut. Omsättningstillväxten mäts på två sätt. Dels tittar vi på hur stor andel av företagen i kommunen som ökat omsättningen under det senaste året. Dels mäter vi hur den genomsnittliga omsättningen har utvecklats. Enkelt uttryckt visar första delen hur det går för de mindre företagen, medan de större företagen har större betydelse för tillväxten av den genomsnittliga omsättningen. Samma resonemang gäller för resultatkategorierna.

Resultat. Denna information hämtas också från företagets bokslut. Tillväxten mäts på samma sätt som omsättningen. Dels hur stor andel av företagen som ökat sitt resultat och dels tillväxten av det genomsnittliga resultatet. Det är dock problematiskt att mäta utvecklingen av genomsnittresultatet i de fall där genomsnittet går från vinst till förlust och vice versa. Av den anledningen mäts utvecklingen av genomsnittresultatet i nominella termer (kronor) och inte i procentenheter.

Antal företag. Denna information hämtas från UC:s databas. Tillväxten mäts här i form av nettotillskottet av nyregistrerade aktiebolag (d v s efter korrigering för konkurser, avregistreringar och likvideringar) i relation till kommunens totala bolagsstock.

Kreditvärdighet. Mäts som andel företag som fått en förbättrad kreditvärdighet av UC under det gångna året.

Så gjordes undersökningen

Årets Företagarkommun väljs ut gemensamt av Företagarna och UC. Information från UC:s databas används för att välja ut den kommun som utses till Årets Företagarkommun. För att avgöra vilken kommun som har de företag som utvecklats bäst under perioden 2007 till 2008 har vi granskat företagets bokslut från 2008.

De företag som ingår i undersökningen är:

- Aktiebolag
- Bolag med en omsättning på minst 100 000 kronor
- Bolag som funnits i kommunen under de senaste två bokslutsåren
- Endast bolag i kommuner som har 50 eller fler bolag som uppfyller kraven ovan. I år uteslöts tre kommuner på grund av detta krav, Storfors, Bjurholm och Dorotea.

Vi har även tagit fram en ranking för uthållig tillväxt¹, där vi använt oss av data för de sex senaste mätningarna. Det är en sak att ha en hög tillväxttakt under ett enskilt år, det är en helt annan sak att ha hög tillväxttakt under flera år.

---

¹ Se Uthållig tillväxtranking 2009. www.uc.se eller www.foretagarna.se

Nationell utveckling

Den djupa lågkonjunktur som slog till med stor kraft under senare delen av år 2008 har inte nämnvärt påverkat omsättningen hos landets företag. Av de undersökta kommunerna har hela 283 stycken en bolagsstock där fler än hälften redovisar en ökande omsättning.

Resultatnivån har däremot blivit lidande. Endast 45 av 287 kommuner har en bolagsstock där fler än hälften redovisar ett förbättrat resultat jämfört med året innan.

254 kommuner har fått se den lokala aktiebolagsstocken öka under år 2008, en liten nedgång jämfört med året tidigare.

Allt färre företag har fått förbättrad kreditvärdighet. I 32 av kommunerna har fler än hälften av bolagen fått en högre kreditvärdighet. En klar nedgång från tidigare undersökningar.

Tabell 1. Utveckling av parametrarna

	2006 Bokslut 2005	2007 Bokslut 2006	2008 Bokslut 2007	2009 Bokslut 2008
Antal kommuner där mer än hälften av företagen redovisar ökad omsättning	247	285	288	283
Antal kommuner där mer än hälften av företagen redovisar ökat resultat	215	266	254	45
Antal kommuner med ett ökat antal aktiebolag	232	240	267	254
Antal kommuner där mer än hälften av företagen fått förbättrad kreditvärdighet	196	285	288	32

Länsutveckling

Ranking. Sammantaget hamnar Södermanlands län på plats 11 av rikets 21 län. I föl rankades länet på plats 14.

Omsättning. 56 procent av Södermanlands aktiebolag redovisar en ökad omsättning samtidigt som den genomsnittliga omsättningen stigit med 9 procent. Länet rankas på en 14:e plats i omsättningskategorin. Branschmässigt är omsättningsutvecklingen relativt jämnt fördelad.

Resultat. 47 procent av länets bolag ökar resultatet samtidigt som genomsnittresultatet minskar med mer än 800 000 kronor. Sammantaget rankas Södermanland län på plats 18 i resultat kategorin. Branschmässigt är resultatförbättringarna bäst inom byggsektorn, där 49 procent uppvisar ett förbättrat resultat.

Nettoförändring av bolagsstocken. I slutet av 2008 fanns det 6 265 aktiebolag i länet, en uppgång med 5 procent. Med den tillväxten rankas Södermanland på en 7:e plats av landets 21 län.

Kreditvärdighet. 46 procent av bolagen i Södermanland har fått en förbättrad kreditvärdighet – den sjunde högsta andelen i riket.

Årets Företagarkommun. 5 av länets 9 kommuner rankas på den övre halvan i årets undersökning. Oxelösund rankas högst i såväl länet som riket och kniper därmed titeln som Årets Företagarkommun 2009. Lägst rankas länets största kommun, Eskilstuna, på plats 225.

Län	Tillväxt							Ranking				
	Antal AB	Förändr AB	Ökat oms	Ökat res	Förändr oms	Förändr res	Ökad kreditv	Rank 2009	Rank AB	Rank kreditv.	Rank oms	Rank res.
Norrbottnen	5923	4%	59%	49%	13%	1887307	48%	1	16	1	1	1
Uppsala	8105	5%	58%	49%	5%	-345732	48%	2	6	2	10	4
Västmanland	6074	5%	60%	49%	8%	-572473	47%	3	13	5	1	5
Gävleborg	6705	5%	60%	48%	3%	-238653	47%	4	4	4	10	7
Kalmar	6034	5%	60%	48%	5%	-15424	45%	5	10	14	5	3
Stockholm	89975	6%	58%	49%	9%	-3303776	46%	6	2	11	7	14
Östergötland	10465	5%	60%	49%	6%	-695710	46%	7	9	12	5	8
Dalarna	7361	5%	60%	48%	6%	-1428386	46%	8	12	8	5	14
Gotland	1531	7%	61%	47%	3%	-81178	42%	9	1	21	8	11
Västerbotten	7188	5%	61%	47%	3%	-884425	46%	10	8	6	8	18
Södermanland	6265	5%	56%	47%	9%	-840641	46%	11	7	7	14	18
Västra Götaland	46760	5%	58%	47%	1%	-68058	46%	12	11	9	18	5
Halland	8939	5%	57%	46%	3%	120592	46%	13	5	13	16	8
Jämtland	3802	4%	60%	48%	5%	-348148	45%	14	20	15	3	10
Värmland	7011	4%	57%	46%	8%	-314141	47%	15	18	3	12	17
Skåne	35502	6%	57%	46%	4%	-78446	44%	16	3	17	15	12
Örebro	6380	4%	57%	47%	8%	-477019	46%	17	14	10	13	16
Västernorrland	5592	4%	57%	48%	4%	2093016	44%	18	17	18	19	2
Jönköping	10086	3%	58%	47%	2%	-332044	44%	19	21	19	16	14
Blekinge	3110	4%	57%	45%	1%	-526361	45%	20	19	16	20	20
Kronoberg	4933	4%	57%	45%	-6%	-992887	43%	21	15	20	21	21
RIKET	287741	5%	58%	48%	6%	-1097412	45%					

Oxelösunds kommun

Titeln Årets Företagarkommun 2009 går till Oxelösunds kommun i Södermanland. I samtliga av undersökningens fyra kategorier rankas kommunen bland de 80 främsta. Bäst lyckas man i omsättningskategorin där man haft den tredje högsta tillväxttakten i riket.

Omsättning. Hela 65 procent av kommunens aktiebolag redovisar en ökad omsättning. Samtidigt har genomsnittsomsetningen ökat med 14 procent jämfört med föregående år. Sammantaget rankas Oxelösund på tredjeplats i omsättningskategorin. Branschmässigt är det främst tillverkningsindustrin som utmärker sig, där 79 procent av bolagen ökar sin omsättning.

Resultat. 49 procent av Oxelösunds bolag ökar resultatet. I denna kategori är det främst de stora företagen som bidrar till den goda placeringen. Genomsnittresultatet ökar med mer än 2 miljoner kronor. Sammantaget rankas kommunen på plats 19 i resultat kategorin. Tillväxten är relativt jämnt fördelad över branscherna.

Nettoförändring av bolagsstocken. I slutet av 2008 fanns det 138 aktiebolag i kommunen, en uppgång med 6 procent. Med den tillväxten rankas Oxelösund på plats 68 i kategorin.

Kreditvärdighet. 48 procent av kommunens företag har fått en ökad kreditvärdighet, vilket ger plats 71 i kategorin.

Fakta om Oxelösund, vinnarkommunen i Södermanland

Befolkning 11170

Anställda 5263

Företagare 210

Omsättningsmässigt största privata aktiebolag*

- SSAB Oxelösund AB
- SSAB Merox AB
- Proplate Oxelösund AB

År	Placering
2009	1
2008	141
2007	53
2006	51
2005	21
2004	101

* avser de bolag vars bokslut undersökningen har tillgång till

Eskilstuna kommun

Länets största kommun, Eskilstuna, rankas på en sammanlagd 225:e plats i Årets Företagarkommun. Eskilstuna rankas på den övre halvan i två av fyra kategorier. Bäst lyckas man när det gäller utvecklingen av kreditvärdigheten där man haft den 98:e högsta tillväxttakten i riket.

Omsättning. 55 procent av kommunens aktiebolag redovisar en ökad omsättning samtidigt som genomsnittsomsättningen har ökat med 12 procent jämfört med föregående år. Sammantaget rankas Eskilstuna på plats 120 i omsättningskategorin. Branschmässigt är det främst byggsektorn som utmärker sig, där 63 procent av bolagen ökar sin omsättning.

Resultat. 44 procent av Eskilstunas bolag ökar resultatet. Genomsnittresultatet minskar samtidigt med cirka 1,9 miljoner kronor. Sammantaget rankas kommunen på plats 278 i resultatkategori. Det är både de små och stora företagen som drar ned rankingen. Branschmässigt är det främst byggsektorn som utmärker sig, där 47 procent av bolagen ökar resultatet.

Nettoförändring av bolagsstocken. I slutet av 2008 fanns det 2 038 aktiebolag i kommunen, en uppgång med 3 procent – en tillväxttakt som ger plats 207 i kategorin.

Kreditvärdighet. 47 procent av kommunens företag har fått en ökad kreditvärdighet, vilket ger plats 98 i kategorin.

Fakta om Eskilstuna, största kommun i Södermanland

Befolkning 94785

Anställda 39580

Företagare 3163

Omsättningsmässigt största privata aktiebolag*

- Volvo Construction Equipment AB
- Swecon Anläggningsmaskiner AB
- Skogaholm Bageri AB

År	Placering
2009	225
2008	183
2007	204
2006	135
2005	33
2004	11

* avser de bolag vars bokslut undersökningen har tillgång till

Övriga kommuner

Omsättning. Förutom vinnarkommunen Oxelösund är det Vingåkers kommun som rankas högst i länet när det gäller omsättningen. 64 procent av Vingåkers bolag har ökat omsättningen under det senaste året.

Resultat. Gnesta kommun rankas högst i länet när det gäller resultat tillväxten. 58 procent av bolagen redovisar ett förbättrat resultat, vilket ger en tiondeplats i riket.

Nettoförändring av bolagsstocken. I Trosa kommun har bolagsstocken ökat med 11 procent under det senaste året, vilket är den sjätte högsta tillväxttakten i riket.

Kreditvärdighet. Gnesta kommun leder utvecklingen av kreditvärdighet i länet. 50 procent av kommunens företag har fått en högre kreditvärdighet – högst andel i länet.

KOMMUN	Tillväxt							Ranking					
	Antal AB	Förändr AB	Ökad omsättn	Ökat res	Förändr oms	Förändr res	Ökad kreditv,	Total rank 2009	Total rank 2008	Rank AB	Rank kreditv	Rank oms	Rank res
OXELÖSUND	138	6%	65%	49%	14%	2109066	48%	1	141	68	71	3	19
NYKÖPING	1461	6%	57%	48%	7%	-188518	49%	56	111	63	56	118	122
GNESTA	187	2%	53%	58%	3%	60974	50%	103	120	236	40	239	10
FLEN	323	3%	54%	50%	3%	8540	48%	116	182	211	57	227	37
VINGÅKER	168	4%	64%	50%	4%	-324087	41%	124	70	149	257	55	106
TROSA	373	11%	55%	48%	1%	-188795	45%	153	45	6	168	244	128
STRÄNGNÄS	902	6%	55%	47%	7%	-	44%	199	151	55	205	148	227
KATRINEHOLM	675	7%	58%	46%	1%	-415291	44%	206	207	31	185	193	230
ESKILSTUNA	2038	3%	55%	44%	12%	-1910267	47%	225	183	207	98	120	278